

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	14.04.2006
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	07.07.2006
Avaldamismärge:	

Keskkonnatasude seadus

Vastu võetud 07.12.2005
RT I 2005, 67, 512
jõustumine 01.01.2006

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
22.03.2006	RT I 2006, 15, 120	14.04.2006

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus sätestab loodusvara kasutusõiguse tasu määramise alused, saastetasumäärad, nende arvutamise ja tasumise korra ning keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuva raha kasutamise alused ja sihtotstarbe.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Keskkonnatasude kehtestamise lähtealused

Keskkonnatasude kehtestamisel ja rakendamisel lähtutakse keskkonnakaitse vajadusest ning riigi majanduslikust ja sotsiaalsest olukorrast.

§ 3. Keskkonnatasu

(1) Keskkonnatasu käesoleva seaduse tähenduses on keskkonna kasutusõiguse hind.

(2) Keskkonnakasutus käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) kasvava metsa uuendusraie;
- 2) maavaravaru kaevandamine;
- 3) veevõtt;
- 4) kalapüük;
- 5) jahipidamine;
- 6) saasteainete heitmine välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse;
- 7) jäätmete kõrvaldamine ladestamise teel prügilasse või muude toimingute abil, mille tulemuseks on jäätmete keskkonda viimine (edaspidi *jäätmete kõrvaldamine*).

(3) Keskkonnatasu jaguneb loodusvara kasutusõiguse tasuks ja saastetasuks.

(4) Loodusvara kasutusõiguse tasu makstakse käesoleva seaduse alusel kehtestatud tasumäärade järgi. Tasumäärade kehtestamisel arvestatakse loodusvaravarude seisundit, kasutuskohta, kvaliteeti, defitsiitsust, kasutusviisi keskkonnaohtlikkust ning muude loodusvarade kaitse vajadust.

(5) Loodusvara on käesoleva seaduse tähenduses defitsiitne, kui selle kvaliteedil ja kogusel on riigi majandusarengu jaoks oluline tähtsus, kuid selle varud on piiratud.

(6) Saastetasu makstakse käesoleva seadusega kehtestatud saastetasumäärade järgi. Tasumäärade kehtestamisel arvestatakse heitekoha saastetundlikkust, saasteaine ohtlikkust ja parima võimaliku tehnika kasutamist.

§ 4. Keskkonnatasude rakendamise eesmärk ja kasutamise põhialused

(1) Keskkonnatasude rakendamise eesmärk on vältida või vähendada loodusvarade kasutamisega, saasteainete keskkonda heitmise ja jäätmete kõrvaldamisega seotud võimalikku kahju.

(2) Keskkonnatasudest saadav raha jaotatakse käesoleva seadusega sätestatud ulatuses riigieelarve ja keskkonnakasutuse asukoha kohalike omavalitsuste eelarvete vahel.

(3) Keskkonnatasudest riigieelarvesse laekuvat raha kasutatakse sihtotstarbeliselt keskkonnaseisundi hoidmiseks, loodusvarade taastootmiseks ja keskkonnakahjustuste heastamiseks.

(4) Taastuvate loodusvarade (kalavaru, kasvav mets, jahilukid) kasutamisest laekunud raha suunatakse nende varade taastootmiseks ja kaitseks.

§ 5. Keskkonnatasu maksmise kohustus

(1) Keskkonnatasu maksab isik, kes on saanud keskkonnaloaga või seadusega sätestatud muul alusel õiguse eemaldada looduslikust seisundist loodusvara, heita keskkonda saasteaineid või kõrvaldada jäätmeid või on teinud seda vastavat õigust omamata.

(2) Keskkonnaluba käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) metsateatis;
- 2) maavaravaru kaevandamisluba;
- 3) keskkonnakompleksluba;
- 4) vee erikasutusluba;
- 5) kalalaeva kalapüügiluba, kaluri kalapüügiluba, eripüügiluba, harrastuskalapüügiõiguse eest tasumist tõendav dokument ja kalastuskaart;
- 6) jahipiirkonna kasutusõiguse luba;
- 7) välisõhu saasteluba ja erisaasteluba;
- 8) süsinikdioksiidi lubatud heitkogustega kauplemise luba;
- 9) jäätmeluba jäätmete kõrvaldamiseks või põletamiseks.

(3) Keskkonnatasu maksmise kohustus ei laiene isikule, kelle keskkonnakasutuse ulatus ei nõua keskkonnaloa olemasolu.

(4) Kui isik kasutab loodusvara, heidab keskkonda saasteaineid või kõrvaldab jäätmeid keskkonnaloas lubatud suuremas koguses, loa omamise nõuet eirates või keelatud kohas, maksab ta keskkonnatasu kõrgendatud määra järgi.

(5) Kui saasteaineid heidetakse keskkonda või jäätmeid kõrvaldatakse kütuserminalist, mootorsõidukilt, ujuvvahendilt, lennukilt või rongilt selleks mitteettenähtud kohas, sõltumata saasteainete keskkonda heitmise või jäätmete kõrvaldamise põhjusest, maksab saastetasu kütuserminali omanik või mootorsõiduki, ujuvvahendi, lennuki või rongi otsene valdaja.

(6) Keskkonnatasu ei võeta, kui loodusvara kasutamine, saasteainete heitmine keskkonda või jäätmete kõrvaldamine keskkonnaloata või lubatud suuremas koguses toimub:

- 1) sellega tekitatud kahjustusest veelgi suurema kahju ärahoidmiseks;
- 2) inimohvroid põhjustada võiva õnnetuse ärahoidmiseks;
- 3) loodusõnnetuse toimel või loodusõnnetuse tagajärgede likvideerimiseks.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud juhtudel teeb keskkonnatasu maksmisest vabastamise otsuse keskkonnaminister keskkonnatasu maksja põhjendatud taotluse alusel, kui käesolevas seaduses ei ole teisiti sätestatud.

§ 6. Keskkonnatasu asendamine

Keskkonnatasu maksmise kohustuse võib keskkonnaminister käesoleva seadusega sätestatud tingimustel ja mahus asendada keskkonnakahjustusi vältivate või vähendavate abinõude rahastamise kohustusega.

2. peatükk LOODUSVARA KASUTUSÕIGUSE TASU

§ 7. Loodusvara kasutusõiguse tasu

Loodusvara kasutusõiguse tasu on:

- 1) kasvava metsa raieõiguse tasu;
- 2) maavara kaevandamisõiguse tasu;
- 3) vee erikasutusõiguse tasu;
- 4) kalapüügiõiguse tasu;
- 5) jahipiirkonna kasutusõiguse tasu.

§ 8. Kasvava metsa raieõiguse tasu

- (1) Kasvava metsa raieõiguse tasu makstakse õiguse eest teha riigile kuuluvast metsast uuendusraiet.
- (2) Kasvava metsa raieõiguse tasu suurus, tasustatava riigimetsa ulatus, uuendusraie õiguse või uuendusraiest saadud metsamaterjali müügi kord ning tasu arvestamise ja tasumise kord sätestatakse metsaseaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides.

§ 9. Maavara kaevandamisõiguse tasu

(1) Maavara kaevandamisõiguse tasu makstakse riigile kuuluva maavaravaru kaevandamise, kasutamise või kasutuskõlbmatuks muutmise eest.

(2) Maavara kaevandamisõiguse tasumäärad kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega. Kaevandamisõiguse tasumäär kehtestatakse maavaravaru tonni või kuupmeetri kohta, lähtudes käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud alam- ja ülemmääradest .

(3) Riigile kuuluva maavara kaevandamisõiguse tasu alam- ja ülemmäärad on:

- 1) dolokivi – 6 ja 50 krooni kuupmeetri eest;
- 2) fosforiit – 5 ja 25 krooni tonni eest;
- 3) kristalliinne ehituskivi – 10 ja 20 krooni kuupmeetri eest;
- 4) kruus – 4 ja 25 krooni kuupmeetri eest;
- 5) liiv – 3,4 ja 20 krooni kuupmeetri eest;
- 6) lubjakivi – 5,5 ja 40 krooni kuupmeetri eest;
- 7) põlevkivi – 6 ja 20 krooni tonni eest;
- 8) savi – 4 ja 20 krooni kuupmeetri eest;
- 9) turvas – 9 ja 20 krooni tonni eest.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatata maavaravaru kaevandamise eest tasu ei nõuta.

(5) Liiva ja kruusa kaevandamise korral allpool põhjaveetasel rakendatakse kaevandamisõiguse tasu arvutamisel koefitsienti 0,5.

(6) Turba kaevandamisõiguse tasumäärad kehtivad arvestusliku turba kohta niiskusesisaldusega 40 protsenti.

(7) Maavara kaevandamisõiguse tasu ei nõuta, kui:

- 1) maavaravaru või keskkonnaregistris arvele võtmata kivimit, setendit, vedelikku või gaasi võtab füüsilisest isikust kinnisasja omanik maapõueaduse § 59 lõikes 2 nimetatud otstarbel;
- 2) maavaravaru kasutatakse või muudetakse kasutuskõlbmatuks ulatuses, mis on vajalik vara või keskkonna kaitseks. Kaevandamisõiguse tasu maksmisest vabastatud maavaravaru koguse määrab loa andja kaevandamisloaga.

(8) Maavara kaevandamisõiguse tasumäära kehtestamisel lähtutakse maavaravaru kvaliteedist, defitsiitsusest, kaasnevate maavaravarude kaitsevajadusest, kaevandamiskoha ökoloogilisest väärtusest, kaevandamistingimustest ning maavaravarude kasutusala.

(9) Ehitise püstitamise, maaparandustööde või põllumajandustööde käigus tekkiva kaevis kasutamise korral, kui kaevis võõrandatakse või kasutatakse seda väljaspool kinnisasja, tuleb tasuda kaevisega võrdväärseks määratud maavara kaevandamisõiguse tasu.

(10) Kooskõlastuse andmisel määrab keskkonnateenistus esitatud taotluse ja olemasoleva teabe alusel, millise maavaraga võrdväärset tuleb ehitise püstitamise, maaparandustööde või põllumajandustööde käigus tekkiva kaevis kasutamise korral tasuda maavara kaevandamisõiguse tasu.

§ 10. Vee erikasutusõiguse tasu

(1) Vee erikasutusõiguse tasu makstakse õiguse eest võtta veekogust või põhjaveekihi vett erikasutuse korras, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhtudel.

(2) Vee erikasutusõiguse tasu ei nõuta, kui vett võetakse:

- 1) vee-energia saamiseks;
- 2) põllumajandusmaa niisutamiseks;
- 3) kalakasvatuse tarbeks;
- 4) põhjaveekihi ööpäevas vähem kui viis kuupmeetrit, välja arvatud juhul, kui võetav vesi on joogiks kasutatav mineraalvesi, ja veekogust vähem kui 30 kuupmeetrit.

(3) Ühe kuupmeetri veevõtu erikasutusõiguse tasumäära kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega, lähtudes käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud alam- ja ülemmääradest .

- (4) Vee erikasutusõiguse tasu alam- ja ülemmäärad kroonides tuhande kuupmeetri eest on:
- 1) pinnavesi – 230 ja 600;
 - 2) pinnavesi jahutusveena – 25 ja 120;
 - 3) kvaternaari põhjaveekihi vesi – 480 ja 1100;
 - 4) devoni kuni ordoviitsiumi-kambriumi põhjaveekihtide vesi – 640 ja 1500;
 - 5) kambriumi-vendi põhjaveekihi vesi – 700 ja 1600;
 - 6) kambriumi-vendi põhjaveekihi joogivee kvaliteediga vee kasutamine tehnoloogiaotstarbel, välja arvatud toiduainete valmistamiseks – 1290 ja 3000;
 - 7) joogiks kasutatav mineraalvesi – 23 000 ja 36 000;
 - 8) ravivannimineraalvesi – 2300 ja 3600;
 - 9) karjääridest väljapumbatav vesi – 150 ja 350;
 - 10) kaevandustest väljapumbatav vesi – 400 ja 850.

(5) Vee erikasutusõiguse tasumäära kehtestamisel lähtutakse veekogust, põhjaveekihist, võetava vee defitsiitsusest ja kasutusviisist.

§ 11. Kalapüügiõiguse tasu

- (1) Kalapüügiõiguse tasu makstakse õiguse eest püüda kala ja koguda veetaimi:
- 1) Eesti Vabariigi jurisdiktsiooni all olevatest veekogudest või nende osadest;
 - 2) veekogudest väljaspool Eesti Vabariigi jurisdiktsiooni, kui kalapüügiõiguse nendel veekogudel on andnud või garanteerinud Eesti Vabariik.
- (2) Kalapüügiõiguse tasumäära kehtestab, arvestades käesolevas paragrahvis sätestatud piirmäärasid ja nõudeid:
- 1) kutselisele kalapüügile igaks kalendriaastaks Vabariigi Valitsus määrusega, lähtudes püügipiirkonna eripäradest, püügivahendi liigist ja selle püügivõimsusest või rahvusvahelise lepingu alusel jaotatavatest püügivõimalustest;
 - 2) eripüügile keskkonnaminister määrusega, lähtudes püütava liigi kaitsestaatusest, loodusliku kudemise võimalusest teatud veekogus, kala suguküpsusastmest, soost ja esmakokkuostu hinnast;
 - 3) harrastuskalapüügile keskkonnaminister määrusega, lähtudes püügiajast ja -kohast, püügivahendi püügivõimsusest, kalavaru olukorrast püügipiirkonnas ning püütava kalaliigi väärtusest.
- (3) Kalapüügiõiguse tasu ei võeta:
- 1) eripüügiõiguse eest, välja arvatud juhul, kui püütud kala müüakse või sugukalu püütakse asustusmaterjali tootmiseks vajamineva kalamarja või hüpofüüsi kogumiseks ärielistel eesmärkidel;
 - 2) kutselise kalapüügiõiguse eest, kui püügivõimalusi ei ole taganud Eesti Vabariik. Nimetatud juhul tasub kalapüügiõiguse saanud isik vaatleja laeval viibimise kulud, kui vaatleja olemasolu laeval on nõutud;
 - 3) harrastuskalapüügiõiguse eest eelkooliealistelt lastelt, alla 16-aastastelt õpilastelt, pensionäridelt, õigusvastaselt represseeritud isikutelt, represseeritutega võrdsustatud isikutelt ja puuetega isikutelt, välja arvatud juhul, kui harrastuskalapüük toimub kalastuskaardi alusel.
- (4) Kalapüügiõiguse tasu piirmäärad on:
- 1) kutselise kalapüügi korral kuni neli protsenti tasu kehtestamise aastale eelnenud aastal püügivahendiga või püügipäeval püügipiirkonnas keskmiselt väljapüütud kalakoguse või püütud isendite harilikust väärtusest, kuid mitte vähem kui 15,6 krooni, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 sätestatud juhtudel või kui püügivõimsuse tasu on kehtestatud rahvusvahelise lepinguga või püügivõimsuse tasu silmutorbiku kohta, mis ei või olla vähem kui 10 krooni. Püügivõimsuse tasu ühe isendi kohta võib olla vähem kui 15,6 krooni;
 - 2) aastast ühe püügipäeva eest 1001 kuni 5007 krooni, väljapüütava kala ühe tonni eest 20 kuni 1000 krooni, püügivahendi eest 15,6 kuni 2003 krooni, välja arvatud silmutorbiku eest, mille püügivõimsuse tasu võib olla 10 kuni 25 krooni, ja isendi eest 5 kuni 15,6 krooni. Püügivõimsuse tasu püügivahendi eest, millega püütakse angerjat, võib olla kuni 10 001 krooni aastast. Püügivõimsuse tasu põhjanooda ehk mutniku eest võib olla 20 001 kuni 40 001 krooni aastast;
 - 3) eripüügi korral isendi või kilogrammi kohta 1 kuni 100 krooni;
 - 4) harrastuskalapüügi korral 0,5 kuni 200 krooni ööpäevas. Harrastuskalapüügi korral vähinata või vähimõrraga 15 kuni 200 krooni ühe püügivahendi kohta ööpäevas.
- (5) Siseveekogudel, kus riik teeb kulutusi angerjavaru taastootmiseks, määratakse püügivõimsuse tasu püügivahendi kohta, millega püütakse taastoodetavat kalaliiki, arvestades eelnenud viienda kuni kümne aasta nendel veekogudel kõiki taastootmiseks tehtud kulutusi. Selleks jagatakse eelnenud viienda kuni kümne aasta nendel veekogudel tehtud keskmised kulutused vaadeldaval aastal lubatud püügivahendite arvuga.
- (6) Püügikoormuse reguleerimiseks võib teadusasutuse ettepanekul kehtestada käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud kõrgema püügivõimsuse tasu isendi kohta või püügivahendi kohta, millega püütakse kalaliiki, mille varu olukord on halb. Kõrgem püügivõimsuse tasu ei tohi olla suurem kui 60 protsenti tasu kehtestamise aastale eelnenud aastal püügivahendiga või püügipäeval püügipiirkonnas keskmiselt väljapüütud kalakoguse või püütud isendite harilikust väärtusest.
- (7) Kalapüügivõimsuse enampakkumise alghinnaks on käesolevas paragrahvis sätestatud meetodikast lähtudes määratud kalapüügivõimsuse tasu määr.

§ 12. Jahipiirkonna kasutusõiguse tasu

(1) Jahipiirkonna kasutusõiguse tasu makstakse õiguse eest küttida jahipiirkonnas olevaid jahilulkeid.

08.02.2013 09:26

Veaparandus - Parandatud täheviiga sõnas „Jahipiirkonna“. Alus: Riigi Teataja seadus § 10 lõige 4.

(2) Jahipiirkonna kasutusõiguse tasumäära kehtestab keskkonnaminister määrusega jahimaa 1000 hektari kohta, lähtudes jahilulukitele sobiva elupaiga kvaliteedist jahipiirkonnas.

§ 13. Loodusvara kasutusõiguse tasu jaotumine

(1) Maavara kaevandamisõiguse tasust kantakse:

1) 100 protsenti riigieelarvesse, kui maavaravaru kaevandatakse piiriveekogus, territoriaal- ja sisemeres või omavalitsusüksusteks jaotamata muus veekogus;

2) 50 protsenti riigieelarvesse ja 50 protsenti kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse eelarvesse, kui maavaravaru kaevandatakse käesoleva lõike punktis 1 nimetamata piirkonnas asuvas üleriigilise tähtsusega maardlas;

3) 100 protsenti kaevandamisala asukoha kohaliku omavalitsuse eelarvesse, kui maavaravaru kaevandatakse kohaliku tähtsusega maardlas.

(2) Vee erikasutusõiguse tasust kantakse:

1) 100 protsenti riigieelarvesse, kui vett võetakse erikasutuse korras piiriveekogust;

2) 50 protsenti riigieelarvesse ja 50 protsenti vee erikasutuse asukoha kohaliku omavalitsuse eelarvesse, kui vett võetakse erikasutuse korras siseveekogust või põhjaveekihist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud vee erikasutusõiguse tasu jaotuse kohalike omavalitsuste vahel kehtestab keskkonnaminister, kui veehaare asub rohkem kui ühe omavalitsuse territooriumil.

(4) Kalapüügiõiguse tasu kantakse riigieelarvesse.

(5) Jahipiirkonna kasutusõiguse tasu kantakse riigieelarvesse.

3. peatükk SAASTETASU

1. jagu Saastetasu rakendamise alused

§ 14. Saastetasu rakendamise alused

(1) Saastetasu rakendatakse, kui saasteaineid heidetakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid.

(2) Saastetasu ei rakendata, kui saasteaineid viiakse välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või kõrvaldatakse jäätmeid kogustes ja viisil, mille jaoks luba ei nõuta, ning käesoleva seaduse § 5 lõikes 6 nimetatud või muudel seadusega sätestatud juhtudel.

§ 15. Saastetasu jaotumine

(1) Saastetasu kantakse riigieelarvesse, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul.

(2) Saastetasu käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktis 2 nimetatud olmejäätmete kõrvaldamise eest kantakse käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktis 1 sätestatud saastetasumäärade järgi arvutatud saastetasust 75 protsenti jäätmete päritolukoha kohaliku omavalitsuse eelarvesse ja 25 protsenti riigieelarvesse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ei kohaldata käesoleva seaduse § 21 lõikes 3 ning §-des 22, 25, 26 ja 28 nimetatud juhtudel.

§ 16. Saastetasu rakendamine saasteainete heitmisel välisõhku

Saastetasu rakendatakse, kui välisõhku heidetakse paiksest saasteallikast:

1) vääveldioksiidi (SO₂) või muid anorgaanilisi väävliühendeid;

2) süsinikoksiidi (CO);

3) süsinikdioksiidi (CO₂);

- 4) tahkeid osakesi;
- 5) lämmastikoksiide või muid anorgaanilisi lämmastikuühendeid;
- 6) lenduvaid orgaanilisi ühendeid;
- 7) merkaptaane;
- 8) raskmetalle või nende ühendeid.

§ 17. Saastetasu rakendamine saasteainete heitmisel veekogusse, põhjavette ja pinnasesse

(1) Saastetasu rakendatakse, kui veekogusse, põhjavette või pinnasesse heidetakse:

- 1) orgaanilisi aineid;
- 2) fosforiühendeid;
- 3) lämmastikuühendeid;
- 4) heljumit;
- 5) sulfaate;
- 6) ühealuselisi fenoole;
- 7) naftat, naftasaadusi, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadusi;
- 8) heitvett, mille vesinikekspONENT (pH) on suurem kui 9,0 või väiksem kui 6,0;
- 9) muid käesolevas lõikes nimetatud veekeskonnale ohtlikke aineid veeseaduse tähenduses.

(2) Saastetasu ei nõuta, kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 nimetatud aineid ja ühendeid kasutatakse väetisena, täites veeseaduses ja selle alusel kehtestatud nõudeid.

(3) Saastetasu ei nõuta, kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–7 ja 9 nimetatud aineid ja ühendeid heidetakse veekogusse, põhjavette või pinnasesse sademeveega sademeveekanaliseerimise kaudu või ühisvoolse kanaliseerimise ülevoolu kaudu, täites samal ajal veeseaduses ja selle alusel kehtestatud nõudeid.

§ 18. Saastetasu rakendamine jäätmete kõrvaldamisel

(1) Saastetasu rakendatakse, kui jäätmed kõrvaldatakse jäätmesaaduse tähenduses, välja arvatud:

- 1) jäätmete keskkonda viimise ettevalmistamiseks tehtavate toimingute korral;
- 2) jäätmete ajutise keskkonda viimise korral nende bioloogilise lagunemise või pinnastöötlemise eesmärgil selleks ettenähtud jäätmekäitluskohtades;
- 3) jäätmete põletamise korral, kui saastetasu nõutakse põletamisel tekkinud saasteainete välisõhku heitmise eest.

(2) Saastetasu ei rakendata jäätmete keskkonda viimise korral nende taaskasutamise eesmärgil jäätmesaaduse tähenduses.

2. jagu Saastetasumäärad

§ 19. Saastetasumäärad saasteainete heitmisel välisõhku

(1) Saastetasumäärad saasteainetoni kohta saasteainete heitmisel välisõhku on järgmised:

- 1) vääveldioksiid (SO₂) ja muud anorgaanilised väävliühendid – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 275 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 329 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 395 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 474 krooni;
- 2) süsinikoksiid (CO) – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 39 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 47 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 57 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 68 krooni;
- 3) tahked osakesed, välja arvatud raskmetallid või nende ühendid – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 275 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 329 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 395 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 474 krooni;
- 4) lämmastikoksiidid ümberarvestatuna lämmastikdioksiidiks ja muud anorgaanilised lämmastikuühendid – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 629 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 755 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 906 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 1087 krooni;
- 5) lenduvad orgaanilised ühendid, välja arvatud merkaptaanid – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 629 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 755 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 906 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 1087 krooni;
- 6) merkaptaanid – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 291 312 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 320 443 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 352 487 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 387 736 krooni;
- 7) raskmetallid ja nende ühendid – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 10 010 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 12 012 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 14 415 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 17 297 krooni.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid suurendatakse:

- 1) 1,2 korda, kui saasteaineid heidetakse välisõhku Narva jõega piirnevate omavalitsusüksuste piires asuvatest paiksetest saasteallikatest, kus saasteainete väljumiskõrgus on üle 100 meetri maapinnast;
- 2) 1,5 korda, kui saasteaineid heidetakse välisõhku Jõhvi, Kiviõli, Kohtla-Järve, Narva, Sillamäe ja Tartu linna haldusterritooriumi piires asuvatest paiksetest saasteallikatest;

3) 2 korda, kui saasteaineid heidetakse välisõhku Tallinna linna haldusterritooriumi piires asuvatest paiksetest saasteallikatest;

4) 2,5 korda, kui saasteaineid heidetakse välisõhku Haapsalu, Kuressaare, Narva-Jõesuu ja Pärnu linna haldusterritooriumi piires asuvatest paiksetest saasteallikatest.

(3) Süsinikdioksiidi (CO₂) saastetasumäär tonni kohta on alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 15,65 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 23,5 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 31,3 krooni.

(4) Alates 2006. aasta 1. jaanuarist maksab süsinikdioksiidi (CO₂) välisõhku heitmise eest saastetasu elektriettevõtja elektrituruseaduse tähenduses ja katelseadme abil soojustootmisega tegelev isik või asutus.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatu ei laiene biomassile elektrituruseaduse tähenduses ega turba või sellest valmistatud kütuse põletamisele selle turba sisalduse ulatuses ning jäätmete energiakasutusele.

(6) Alates 2009. aasta 1. jaanuarist maksavad kõik Eestis elektri müügiga tegelevad ettevõtjad süsinikdioksiidi (CO₂) saastetasu asemel samas ulatuses elektriaktsiisi. Elektriaktsiisi makstakse seaduses sätestatud korras. Elektriaktsiisist laekuvad summad kasutatakse keskkonnakaitse arendamiseks.

§ 20. Saastetasumäärad saasteainete heitmisel veekogusse, põhjavette ja pinnasesse

(1) Saastetasumäärad saasteaine ühe tonni heitmisel veekogusse, põhjavette või pinnasesse on järgmised:

1) orgaanilised ained, välja arvatud käesoleva lõike punktides 6 ja 7 nimetatud, ümberarvestatuna nende lagundamise biokeemiliseks hapnikutarbeks seitsme ööpäeva jooksul (BHT₇) – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 11 239 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 13 487 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 16 184 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 19 421 krooni;

2) fosforiühendid ümberarvestatuna üldfosforiks (P_{üld}) – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 16 929 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 20 315 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 24 378 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 29 253 krooni;

3) lämmastikuühendid ümberarvestatuna üldlämmastikuks (N_{üld}) – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 10 604 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 12 725 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 15 270 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 18 324 krooni;

4) heljum – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 2841 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 3409 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 4091 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 4909 krooni;

5) sulfaadid, ümberarvestatuna sulfaatiooniks (SO₄²⁻) – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 48 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 58 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 69 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 83 krooni;

6) ühealuselised fenoolid – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 75 375 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 90 450 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 108 540 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 130 250 krooni;

7) nafta, naftasaadused, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadused – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 17 950 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 21 530 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 25 840 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 31 000 krooni;

8) käesoleva lõike punktides 1–7 nimetatud muud ohtlikud ained veeseaduse tähenduses – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 90 450 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 108 500 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 130 000 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 156 000 krooni.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud saastetasumäärasid suurendatakse:

1) 2,5 korda, kui saasteaineid heidetakse kaitsmata põhjavette pinnasesse;

2) 1,5 korda, kui heitekoht asub linna, alevi või supelranna piirides või lähemal kui 200 meetrit kohaliku omavalitsuse otsusega määratud supelrannale;

3) 1,5 korda, kui heitekoht on meri, piiriveekogu või lõheliste ja karpkalaliste kudemis- või elupaigana kaitstav veekogu;

4) 1,2 korda, kui heitvesi juhitakse merre süvamereelaskme kaudu.

(3) Süvamereelaskmest osalise või täieliku möödajuhtimise korral suurendatakse käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaseid saastetasumäärasid 1,5 korda.

(4) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud saastetasumääraudele makstakse saastetasu, kui ärajuhitava heitvee pH on suurem kui 9,0 või väiksem kui 6,0 – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 1,5 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 1,7 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 2 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 3 krooni igas kuupmeetris heitvees väärtust 9,0 ületava või väärtusest 6,0 väiksema pH ühikukümnendiku kohta.

(5) Kui saastetasu maksja kõikide väljalaskmete heitvett iseloomustavad kõik näitajad on väiksemad veeseaduse alusel kehtestatudest või võrdsed nendega või väiksemad vee erikasutusloaga määratud heitvee reostusnäitajate piirväärtustest või võrdsed nendega ning on täidetud vee erikasutusloaga määratud muud nõuded, vähendatakse käesoleva paragrahvi lõikes 1 kehtestatud saastetasumäärasid kaks korda. Vähendamist ei kohaldata ajutise vee erikasutusloa korral.

§ 21. Saastetasumäärad jäätmete kõrvaldamisel

- (1) Saastetasumäärad jäätmetonni kohta jäätmete kõrvaldamisel on järgmised:
- 1) tavajäätmete prügilasse prügila valdaja jäätmeloa või keskkonnakompleksloa alusel ladestada lubatud tava- ja ohtlikud jäätmed, välja arvatud käesoleva lõike punktides 5–9 nimetatud jäätmed – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 122 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 133 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 156,5 krooni;
 - 2) olmejätmed – tavajäätmetele kehtestatud saastetasumäärad;
 - 3) püsijäätmete prügilasse ladestatavad jäätmed – tavajäätmetele kehtestatud saastetasumäärad;
 - 4) asbesti sisaldavad ehitusmaterjalide jäätmed ja ehitus-lammutusjäätmed – tavajäätmetele kehtestatud saastetasumäärad;
 - 5) välispuistangutesse ladestatav põlevkivi aheraine, sealhulgas rikastusjäätmed – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 6 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 8 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 10 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 12 krooni;
 - 6) puidukaitseained, anorgaanilisi pestitsiide, asbesti, arseeni ja pliid sisaldavad jäätmed, välja arvatud käesoleva lõike punktis 4 nimetatud jäätmed, kivisöe- ja põlevkivitõrv ning nende saadused, samuti neid sisaldavad bituumenitaolised segud ja põlevkivi töötlemise pigijätmed – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 472 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 567 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 680 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 816 krooni;
 - 7) elavhõbedat, kaadmiumi, tsüaniide, polüklooritud bifenuüle ja terfenüüle (PCB-d, PCT-d) ning orgaanilisi pestitsiide sisaldavad jäätmed – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 4721 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 5665 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 6798 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 8157 krooni;
 - 8) põlevkivi lend- ja koldetuhk ning tsemendi klinkritolm – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 6,5 krooni, alates 2007. aasta 1. jaanuarist – 7,5 krooni, alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 10 krooni ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist – 15,65 krooni;
 - 9) põlevkivi poolkoks – alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 5,5 krooni ja alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 15,65 krooni.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 6 ja 7 sätestatud saastetasu määrasid rakendatakse neis punktides nimetatud ohtliku aine sisalduse põhjal vaid juhul, kui jäätmete liigitamine jäätmeseaduse § 6 lõike 2 alusel ohtlike hulka on tingitud just selle aine olemasolust ja sisaldusest jäätmetes.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid suurendatakse jäätmete ladestamisel, kui prügila ei vasta jäätmeseaduse alusel kehtestatud keskkonnanõuetele:

- 1) punktides 1–4 nimetatud jäätmete puhul kaks korda ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist kolm korda;
- 2) punktides 6 ja 7 nimetatud jäätmete puhul kaheksa korda ja alates 2008. aasta 1. jaanuarist 15 korda;
- 3) punktis 8 nimetatud jäätmete puhul viis korda;
- 4) punktis 9 nimetatud jäätmete puhul 2,5 korda, alates 2008. aasta 1. jaanuarist viis korda ja alates 2009. aasta 1. jaanuarist kaheksa korda.

4. peatükk KESKKONNATASUDE KÕRGENDATUD MÄÄRAD

§ 22. Keskkonnatasude kõrgendatud määrade arvestamise alus

Keskkonnatasusid arvestatakse kõrgendatud määra järgi, kui:

- 1) saasteaineid heidetakse välisõhku lubatust suuremas koguses;
- 2) saasteaineid heidetakse veekogusse, põhjavette või pinnasesse lubatust suuremas koguses või kontsentratsioonis;
- 3) jäätmeid kõrvaldatakse lubatust suuremas koguses;
- 4) saasteaineid heidetakse merevette;
- 5) saasteaineid või jäätmeid viiakse keskkonda kemikaalide või jäätmete transportimise käigus;
- 6) saasteaineid heidetakse või jäätmeid viiakse keskkonda ilma loata;
- 7) loodusvara kasutatakse lubatust suuremas mahus või ilma loata.

§ 23. Saastetasu kõrgendatud määrad saasteainete heitmisel paiksest saasteallikast välisõhku lubatust suuremas koguses

(1) Saasteainete heitmisel paiksest saasteallikast välisõhku lubatust suuremas koguses kõrgendatakse käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

- 1) viis korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud saasteainete puhul;
- 2) 10 korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 1 ja 4–6 nimetatud saasteainete puhul;
- 3) 100 korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 7 nimetatud saasteainete puhul.

(2) Süsinikdioksiidi heitmisel paiksest saasteallikast välisõhku kauplemisloas lubatud heitkogusest suurema ja aastaaruandes kajastamata jäetud koguse eest tasutakse saastetasu iga süsinikdioksiiditonni eest alates 2006. aasta 1. jaanuarist – 626 krooni ja alates 2008. aasta 1. jaanuarist – 1560 krooni.

(3) Paikse saasteallika valdaja ei pea maksma käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud saastetasu, kui tema süsinikdioksiidi lubatust suurem heitkogus on kaetud juurdeostetud lubatud heitkogustega ja kajastatud aastaaruandes.

§ 24. Saastetasu kõrgendatud määrad saasteainete heitmisel veekogusse, põhjavette ja pinnasesse lubatust suuremas koguses ja kontsentratsioonis

(1) Saasteainete heitmisel veekogusse, põhjavette või pinnasesse lubatust suuremas koguses või kontsentratsioonis kõrgendatakse käesoleva seaduse § 20 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

- 1) 10 korda käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktides 1–7 nimetatud saasteainete puhul;
- 2) 100 korda käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 8 nimetatud saasteainete puhul.

(2) Üldlämmastikuks ümberarvestatud ülenormatiivse väetisekoguse kasutamise eest ja juhul, kui on eiratud veeseaduse alusel kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise nõudeid, tuleb maksta kogu väetisekoguse eest 10-kordse käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 3 sätestatud saastetasumäära järgi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ei rakendata nafta, naftasaaduste, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaaduste merevette heitmisel. Sel juhul arvestatakse saastetasu käesoleva seaduse § 27 alusel.

§ 25. Saastetasu kõrgendatud määrad jäätmete kõrvaldamisel lubatust suuremas koguses

Jäätmete kõrvaldamisel lubatust suuremas koguses kõrgendatakse käesoleva seaduse § 21 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

- 1) viis korda käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktides 1–5 ning 8 ja 9 nimetatud jäätmete puhul;
- 2) 100 korda käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktis 6 nimetatud jäätmete puhul;
- 3) 500 korda käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktis 7 nimetatud jäätmete puhul.

§ 26. Saastetasu kõrgendatud määrad saasteainete heitmisel keskkonda ja jäätmete kõrvaldamisel ilma loata

(1) Saasteainete heitmisel välisõhku paiksest saasteallikast ilma loata kõrgendatakse käesoleva seaduse § 19 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

- 1) 10 korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud saasteainete puhul;
- 2) 20 korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktides 1 ja 4–6 nimetatud saasteainete puhul;
- 3) 200 korda käesoleva seaduse § 19 lõike 1 punktis 7 nimetatud saasteainete puhul.

(2) Saasteainete heitmisel veekogusse, põhjavette või pinnasesse ilma loata kõrgendatakse käesoleva seaduse § 20 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

- 1) 15 korda käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktides 1–7 nimetatud saasteainete puhul;
- 2) 1000 korda käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 8 nimetatud saasteainete puhul.

(3) Jäätmete kõrvaldamisel ilma loata kõrgendatakse käesoleva seaduse § 21 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid:

- 1) 10 korda käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktides 1–5 ning 8 ja 9 nimetatud jäätmete puhul;
- 2) 200 korda käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktis 6 nimetatud jäätmete puhul;
- 3) 1000 korda käesoleva seaduse § 21 lõike 1 punktis 7 nimetatud jäätmete puhul.

§ 27. Saastetasu kõrgendatud määrad saasteainete heitmisel merevette

(1) Nafta, naftasaaduste, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaaduste merevette heitmisel rakendatakse käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 7 sätestatud saastetasu 50-kordset määra.

(2) Jäätmete merevette viimisel rakendatakse käesoleva seaduse § 26 lõikes 3 sätestatud saastetasumäärasid.

(3) Käesolevas seaduses on naftat, naftasaadusi, mineraalõli ning tahke kütuse ja muu orgaanilise aine termilise töötlemise vedelsaadusi sisaldav ballastvesi ja pilsivesi võrdsustatud käesoleva seaduse § 20 lõike 1 punktis 7 nimetatud saasteainetega.

§ 28. Saastetasu kõrgendatud määrad saasteainete heitmisel ja jäätmete viimisel keskkonda kemikaalide ja jäätmete transportimise ajal

Saasteainete heitmisel või jäätmete viimisel keskkonda kemikaalide või jäätmete transportimise ajal rakendatakse:

- 1) käesoleva seaduse § 26 lõikes 1 sätestatud saastetasumäärasid, kui saasteaineid heidetakse välisõhku;
- 2) käesoleva seaduse § 26 lõikes 2 sätestatud saastetasumäärasid, kui saasteaineid heidetakse veekogusse, põhjavette või pinnasesse;

3) käesoleva seaduse § 26 lõikes 3 sätestatud saastetasumäärasid, kui kõrvaldatakse jäätmeid.

§ 29. Keskkonnatasu kõrgendatud määr veevõtu eest erikasutusloata ja lubatust suuremas koguses

Viiekordset vee erikasutusõiguse tasumäära rakendatakse:

- 1) vee erikasutusloaga lubatud kogusest rohkem võetud vee eest;
- 2) erikasutusloata võetud vee eest.

§ 30. Keskkonnatasu kõrgendatud määr maavara kaevandamisel

Käesoleva seaduse § 9 lõike 2 alusel kehtestatud maavara kaevandamisõiguse viiekordset tasumäära rakendatakse:

- 1) loata kaevandatud maavaravaru koguse eest;
- 2) loaga lubatud kogusest suurema kaevandatud maavaravaru koguse eest;
- 3) kaasneva maavaravaru kaevandamata jäetud koguse eest.

5. peatükk

KESKKONNATASUDE ARVUTAMINE JA MAKSMINE

§ 31. Keskkonnatasu arvutamise kohustus

(1) Keskkonnatasu arvutamise kohustus on loodusvara kasutajal, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitjal ja jäätmete kõrvaldajal, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel.

(2) Tasu kalapüügiõiguse eest arvutab kalapüügiloa andja, kui kalapüügiluba on nõutav, või kalapüügiõiguse ostja, kui kalapüügiluba ei ole nõutav.

(3) Tasu jahipiirkonna kasutusõiguse eest arvutab jahipiirkonna kasutusõiguse loa andja.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keskkonnatasud arvutatakse keskkonnakasutuse toimumise kvartali kohta (edaspidi *aruandekvartal*) ja esitatakse keskkonnaloa andjale. [Keskkonnatasude arvutamise vormid kehtestab keskkonnaminister määrusega](#). Arvutused esitatakse täiskroonides. Seejuures jäetakse vähem kui 50 senti ära ning 50 ja enam senti ümardatakse üheks krooniks.

§ 32. Keskkonnatasude arvutamise alused

(1) Tasustatav maavaravaru kogus arvutatakse kaevandamiseseadusega ja selle alusel kehtestatud korras, kui kaevandamisloas ei ole teisiti määratud, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul.

(2) Tasustatav turbakogus arvutatakse kaevandatud turbakoguse järgi.

(3) Tasustatav veekogus arvutatakse veearvesti näidiku järgi. Kui võetava vee kogust ei mõõdetata veearvestiga, on arvutamise aluseks keskkonnaloa andja poolt tunnustatud meetodika.

(4) Kalapüügiõiguse tasu arvutatakse antava keskkonnaloa järgi, välja arvatud eripüügiõiguse tasu, kui püütavate isendite arvu või kala kogust pole võimalik ette määrata. Sel juhul arvutatakse eripüügiõiguse tasu püüda lubatud isendite arvu või kala koguse järgi.

(5) Jahipiirkonna kasutusõiguse tasu arvutatakse ulukile sobivate elupaikade pindala ja kvaliteedi järgi.

(6) Saastetasu arvutatakse välisõhu kaitse seaduse, veeseaduse ja jäätmeseaduse kohaselt saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitmise või kõrvaldatud jäätmete mõõdetud või arvutatud koguste järgi.

(7) Kui käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 ja 6 nimetatud keskkonnatasu summa ei ületa iga üksiku tasuliigi kohta 2000 krooni aastas, võib loodusvara kasutaja, saasteainete keskkonda heitja ja jäätmete kõrvaldaja kokkuleppel loa andjaga esitada arvutuse ja tasuda keskkonnatasu üks kord aastas. Keskkonnaloas tehakse sellekohane märge.

§ 33. Keskkonnatasude arvutuse kontrollimiseks keskkonnaloa andjale esitatavad dokumendid

(1) Maavaravaru kaevandaja esitab keskkonnaloa andjale:

- 1) hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 15. kuupäevaks maavaravaru kaevandamise mahu aruande ja kaevandamisõiguse tasu arvutuse;
- 2) kaevandamiseseaduse alusel kehtestatud mõõdistamisperioodi lõpul mõõdistamisperioodi aruande ning sellest tuleneva tasaarveldusele kuuluva summa arvutuse. Tasaarveldus peab olema tehtud arvutuse esitamise kuu 30. kuupäevaks.

(2) Veekasutaja esitab vee erikasutusloa andjale hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks:

- 1) veearvesti näidu aruandekvartali alguses ja lõpus;
- 2) võetud veekoguse andmed veekogude, põhjaveekihtide ja vee kasutusviiside kaupa;
- 3) vee erikasutusõiguse tasu arvutuse.

(3) Kui võetava vee kogust ei mõõdetata veearvestiga, esitatakse käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2 ja 3 nõutud andmed, mis on määratud keskkonnaloa andja tunnustatud meetodika alusel.

(4) Saasteainete keskkonda heitja või jäätmete kõrvaldaja esitab keskkonnaloa andjale saastetasu arvutamise vormi kohaselt hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 10. kuupäevaks:

- 1) andmed aruandekvartali jooksul keskkonda heidetud saasteainete või kõrvaldatud jäätmete koguste kohta ning neid koguseid tõendavad dokumendid;
- 2) saastetasu arvutamise aluseks olevate proovide analüüsitulemused, kui neid on kasutatud saastetasu arvutamisel;
- 3) saastetasu arvutuse.

(5) Saastetasu arvutus esitatakse:

- 1) saasteainete viimisel välisõhku paiksete saasteallikate kaupa;
- 2) saasteainete viimisel veekogudesse, põhjavette või pinnasesse iga keskkonnaloas eraldi käsitletud väljalasu kohta;
- 3) jäätmete keskkonda viimisel jäätmete kõrvaldamiskohtade kaupa.

§ 34. Keskkonnatasu arvutamine keskkonnaloa andja poolt

(1) Kalapüügiõiguse tasu suuruse arvutab keskkonnaloa andja enne loa andmist, välja arvatud eripüügiõiguse tasu, kui püütavate isendite arvu või kala kogust pole võimalik ette määrata, ja harrastuskalapüügiõiguse tasu, kui püütakse tasumist tõendava dokumendi alusel. Sellistel juhtudel arvutab harrastuskalapüügiõiguse tasu selle maksja ja eripüügiõiguse tasu loa andja pärast loa kehtivusaja lõppemist vastavalt püütud isendite arvule või kala kogusele.

(2) Jahipiirkonna kasutusõiguse loa andja teeb jahipiirkonna kasutusõiguse tasu arvutuse jahipiirkonna kasutajale teatavaks enne jahimaakorralduskava kinnitamist ja esitab arvutuse jahipiirkonna kasutusõiguse saanud isikule iga aasta 1. märtsiks.

§ 35. Keskkonnatasu arvutuse esitamata jätmine

(1) Kui loodusvara kasutaja, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitja või jäätmete kõrvaldaja ei ole tähtjaks keskkonnatasu arvutust esitanud, rakendatakse tema suhtes sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2) Ettekirjutuses märgitud tähtjaks keskkonnatasu arvutuse esitamata jätmise korral rakendatakse sunniraha kuni 10 000 krooni.

(3) Keskkonnatasu arvutuse esitamata jätmine ei lükka edasi keskkonnatasu maksmise tähtaega.

§ 36. Keskkonnatasu arvutuse kontrollimine

(1) Keskkonnaloa andja kontrollib 15 päeva jooksul loodusvara kasutaja, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitja või jäätmete kõrvaldaja esitatud keskkonnatasu arvutuse õigsust.

(2) Keskkonnaloa andja koostatud keskkonnatasu arvutuse peale võib esitada vaide käesoleva seaduse §-s 63 sätestatud korras.

(3) Keskkonnaloa andjal on õigus keskkonnatasude arvutamise aluseks olevate dokumentide kontrollimise eesmärgil viibida loodusvara kasutamise, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitmise või jäätmete kõrvaldamise kohas ning teha seal kontrollmõõtmisi või võtta proove.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud toiminguid võib teha ka keskkonnakaitseinspektor keskkonnaloa andja ja Keskkonnainspektsiooni vahelisel kokkuleppel või Keskkonnainspektsiooni algatusel keskkonnajärelevalve seaduses sätestatud korras.

(5) Käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 nimetatud kontrollimist võib teha, keskkonnatasu ümber arvutada ja seda sisse nõuda kolme aasta jooksul arvutuse esitamise kuupäevast arvates.

§ 37. Keskkonnatasu arvutuse kinnitamine ja keskkonnatasu maksmise tähtaeg

(1) Kui keskkonnaloa andja nõustub loodusvara kasutaja, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitja ja jäätmete kõrvaldaja keskkonnatasu arvutusega, kinnitab ta arvutuse keskkonnatasu

maksmise alusena ning väljastab makseteatis, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 sätestatud juhtudel.

(2) Makseteatis käesoleva seaduse tähenduses on haldusakt avalik-õigusliku rahalise kohustuse täitmiseks täitemenetluse seadustiku § 2 lõike 1 punkti 21 tähenduses.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt kindlaksmääratud keskkonnatasu makstakse 15 päeva jooksul makseteatis väljastamisest arvates.

(4) Tasu harrastuskalapüügiõiguse ja eripüügiõiguse eest, kui püütavate isendite arvu või kalakogust on võimalik ette määrata, makstakse enne püügiõigust tõendava dokumendi saamist. Kui püütavate isendite arvu või kalakogust pole võimalik ette määrata, makstakse tasu eripüügiõiguse eest pärast loa kehtivusaja lõppemist loa andja esitatud arve alusel. Tasu kutselise kalapüügiõiguse eest tuleb maksta enne püügiõigust tõendava dokumendi saamist vähemalt 50 protsendi ulatuses, ülejäänud tasu makstakse kümne päeva jooksul pärast püügiõigust tõendavale dokumendile kantud püügi võimaluste 50-protsendilist ärakasutamist.

(5) Tasu jahipiirkonna kasutusõiguse eest makstakse hiljemalt jooksva aasta 25. aprilliks.

(6) Maavaravaru kaevandaja maksab keskkonnatasu aruandekvartalile järgneva kuu 30. kuupäevaks tema hinnatud kaevandamismahu järgi ja teeb, arvestades tegelikku kaevandamismahtu, vajalikud juurde- ja mahaarvamised aruandeaastale järgneva aasta esimese kvartali keskkonnatasu arvutuses.

(7) Kui keskkonnaloa andja ei nõustu loodusvara kasutaja, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitja ja jäätmete kõrvaldaja keskkonnatasu arvutusega, põhjendab ta oma otsust arvutajale kirjalikult ja koostab uue makseteatis, mille järgi keskkonnatasu tasutakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tähtjaks. Makseteatis peale võib esitada vaide käesoleva seaduse §-s 63 sätestatud korras. Vaide esitamine ei peata keskkonnatasu tähtjaks maksmise kohustust.

(8) Käesoleva seaduse § 36 lõike 5 alusel ümberarvutatud keskkonnatasu tuleb tasuda 30 päeva jooksul pärast ümberarvutamist puudutava makseteatis saamist.

(9) Keskkonnatasud makstakse täiskroonides keskkonnaministri määratud arvelduskontodele, mille teeb maksjale teatavaks keskkonnaloa andja.

(10) Kui keskkonnatasu summa maavaravaru kaevandamise, vee võtmise, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitmise ja jäätmete kõrvaldamise eest iga üksiku tasuliigi kohta on kvartalis alla 2000 krooni, on lubatud see tasuda siis, kui makstav summa on ületanud 2000 krooni, aga mitte hiljem aruandeaasta keskkonnatasu viimase maksmise tähtjast.

(11) Käesoleva seaduse alusel kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse laekuv keskkonnatasu osa kantakse sinna üle viie tööpäeva jooksul keskkonnatasu laekumisest arvates.

(12) Kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse ülekandmisele kuuluvat keskkonnatasu summat korrigeeritakse käesoleva seaduse § 47 lõike 2 alusel tasaarvelduse korras tagastatud keskkonnatasu summa ja eelmiste perioodide eest ülekandmata summa võrra, lähtudes käesoleva seadusega kehtestatud keskkonnatasude jaotumisest.

§ 38. Selleks mitteettenähtud kohas ja loata keskkonda heidetud saasteainete ning kõrvaldatud jäätmete eest keskkonnatasu arvutamine ja sissenõudmine

(1) Kui saasteaineid heideti välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse või jäätmeid kõrvaldati mootorsõidukilt, ujuvvahendilt, lennukilt või rongilt selleks mitteettenähtud kohas või loata, arvutab Keskkonnainspeksioon keskkonnatasu viivitamata ning esitab sõiduki või ujuvvahendi otsesele valdajale keskkonnatasu maksmise nõude ja määrab maksmise tähtaja.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõude peale võib selle saanud isik esitada vaide käesoleva seaduse §-s 63 sätestatud korras.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud keskkonnatasu tähtjaks maksmata jätmise korral nõuab Keskkonnainspeksioon selle sisse täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

§ 39. Tähtjaks maksmata keskkonnatasu sissenõudmine

(1) Kui loodusvara kasutaja, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitja või jäätmete kõrvaldaja ei ole käesoleva seaduse § 37 lõikes 3 sätestatud tähtjaks keskkonnatasu maksnud, teeb keskkonnaloa andja talle kirjaliku ettekirjutuse koos sellega kaasneva hoiatusega, milles tehakse teatavaks, et ettekirjutuses märgitud tähtjaks keskkonnatasu maksmata jätmise korral võidakse peatada keskkonnaloa kehtivus kuni keskkonnatasu maksmiseni või sissenõudmiseni täitemenetluse seadustikus sätestatud korras, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 3–5 sätestatud juhtudel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutus ja hoiatus tehakse asendustäitmise ja sunniraha seadusega sätestatud korras.

(3) Eripüügiõiguse eest tasu maksmata jätmise korral, kui eripüügiõiguse tasu tuleb maksta enne püügiõigust tõendava dokumendi saamist, samuti harrastuskalapüügiõiguse, vähipüügiõiguse ja 50 protsendi ulatuses kutselise kalapüügiõiguse eest tasu maksmata jätmise korral ei anta taotlejale kalapüügiõigust tõendavat dokumenti. Kui kutselise kalapüügiõiguse dokumendi saanud isik ei ole kümne päeva jooksul pärast 50 protsendi püügiõiguste ärakasutamist tasunud ülejäänud 50 protsendi püügiõiguste eest, teeb loa andja talle kirjaliku ettekirjutuse, milles määrab maksmise uue tähtaja, ning teeb hoiatuse, et ettekirjutuses märgitud tähtjaks tasu maksmata jätmise korral tunnistab seaduses sätestatud juhul loa kehtetuks.

(4) Kui kutselise kalapüügiõiguse saanud isik ei ole pärast kalapüügiõiguse kehtetuks tunnistamist kalapüügiõiguse tasu maksnud, nõuab kalapüügiõiguse andja selle temalt sisse kasutatud püügiõiguste osas täitemenetluse seadustikus sätestatud korras. Kui eripüügiõiguse tasu tuleb maksta pärast loa kehtivusaja lõppemist ning eripüügiõiguse saanud isik ei ole pärast loa andja esitatud arvega määratud tähtaja möödumist kalapüügiõiguse tasu maksnud, nõuab kalapüügiõiguse andja selle temalt sisse püütud isendite või kalakoguse osas täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

(5) Kui jahipiirkonna kasutaja ei ole maksnud jahipiirkonna kasutusõiguse tasu jooksva aasta 25. aprilliks, peatab kasutusõiguse loa andja jahipiirkonna kasutusõiguse loa kehtivuse ja teeb talle kirjaliku ettekirjutuse, milles määrab maksmise uue tähtaja, ning teeb hoiatuse, et ettekirjutuses märgitud tähtjaks tasu maksmata jätmise korral tunnistatakse kasutusõiguse luba kehtetuks.

§ 40. Keskkonnatasu võla tasumise ajatamine

(1) Keskkonnateenistusel on õigus keskkonnatasu maksja taotlusel ajatada tema keskkonnatasu võla tasumine. Keskkonnatasu võla tasumise ajatamine ei vabasta keskkonnatasu maksjat jooksvate tasu maksmise kohustuste täitmisest.

(2) Keskkonnatasu maksja esitab keskkonnaloa andjale keskkonnatasu võla tasumise ajatamiseks põhjendatud taotluse ja võla tasumise ajakava.

§ 41. Keskkonnatasu võla tasumise ajatamise otsustamine

(1) Keskkonnateenistus teeb keskkonnatasu võla tasumise ajatamise taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta otsuse 20 päeva jooksul selle saamisest arvates. Otsuse tegemisel on keskkonnateenistusel õigus keskkonnatasu maksja esitatud keskkonnatasu võla tasumise ajakava muuta.

(2) Keskkonnateenistus võtab taotluse rahuldamise otsustamisel arvesse keskkonnatasu maksja varalist seisundit, majandusnäitajaid, varasemat keskkonnatasude maksmise kohustuste täitmist, keskkonnatasu võla ajatamise otstarbekust ja tagatise nõudmise korral esitatud tagatise usaldusväärsust ning käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asjaolusid. Keskkonnateenistusel on õigus nõuda nende asjaolude kindlakstegemiseks vajalike dokumentide esitamist. Sellisel juhul teeb keskkonnateenistus taotluse kohta otsuse kümne päeva jooksul dokumentide esitamisest arvates.

(3) Keskkonnateenistusel on õigus nõuda keskkonnatasu võla tasumise ajatamise korral tagatist. Tagatist ei nõuta pankrotis keskkonnatasu maksjalt, kelle keskkonnatasu võlg ajatatakse pankrotimenetluses kompromissi tegemise eesmärgil. Tagatise nõudmine vormistatakse kirjalikult. Tagatise nõudmise korral tehakse võla tasumise ajatamise otsus viie tööpäeva jooksul tagatise esitamise päevast arvates.

(4) Keskkonnateenistusel on õigus jätta keskkonnatasu võla tasumise ajatamise taotlus rahuldamata, kui:

- 1) taotluses puudub põhjendus või taotlus ei ole piisavalt põhjendatud;
- 2) keskkonnatasu maksja ei esita nõutavat tagatist või keskkonnateenistus ei pea esitatud tagatist küllaldaseks või usaldusväärseks;
- 3) keskkonnateenistus leiab pankrotimenetluses võlgniku tehtud kompromissetepanekut kaaludes, et võlgniku varaline seisund ei võimalda ka kompromissi tegemise tulemusel võetud kohustuste täitmist;
- 4) esineb muid asjaolusid või põhjusi, mille tõttu keskkonnateenistus ei pea keskkonnatasu võla tasumise ajatamist õigustatuks.

§ 42. Keskkonnatasu võla tasumise ajatamise otsuse kehtetuks tunnistamine

Kui keskkonnatasu maksja ei täida keskkonnatasu võla tasumise ajakava või ei tasu ajakava kehtimise perioodil tähtjaks oma keskkonnatasusid, on keskkonnateenistusel õigus rakendada valikuliselt või koos järgmisi meetmeid:

- 1) tunnistada keskkonnatasu võla tasumise ajatamise otsus kehtetuks;
- 2) tunnistada käesoleva seaduse § 43 lõike 2 kohane intressimäär vähendamise kehtetuks;
- 3) arvestada ajatatud keskkonnatasu summalt tagasiulatuvalt intressi käesoleva seaduse § 43 lõikes 1 kehtestatud määras.

§ 43. Keskkonnatasu maksja poolt makstav intress

(1) Kui keskkonnatasu maksja ei ole maksnud keskkonnatasu seadusega sätestatud tähtpäevaks, on ta kohustatud arvutama ja maksma tähtpäevaks tasumata summalt intressi 0,06 protsenti päevas. Intressi arvutatakse alates päevast, mis järgneb päevale, kui tasu maksmine seaduse järgi pidi toimuma, kuni tasumise või tasaarvestamise päevani, viimane kaasa arvatud.

(2) Keskkonnateenistusel on keskkonnatasu võla ajatamise korral õigus vähendada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud intressimäära kuni 50 protsenti ajatamise otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

6. peatükk KESKKONNATASU TAGASTAMINE

§ 44. Tagastatav keskkonnatasu

Tasutud keskkonnatasu tagastatakse osaliselt või täielikult, kui:

- 1) see on tasutud ettenähtust suuremas summas;
- 2) keskkonnatasu arvutuse kontrollimise käigus selgub, et makstud summa on arvatust suurem;
- 3) vähendatakse kasutajast olenemata asjaoludel loodusvara kasutamise mahtu, mille eest keskkonnatasu on tasutud. Kalapüügiõiguse tasu tagastatakse vähendatud püügivõimaluste ulatuses, kui eraldatud püügivõimalusi vähendatakse samade püügivõimaluste kasutamise aasta jooksul püügiõiguse taotlejast või selle saanud isikust olenemata asjaoludel;
- 4) saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitjast või jäätmete kõrvaldajast olenemata asjaoludel vähendatakse saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitmise või jäätmete kõrvaldamise lubatud kogust, mille eest keskkonnatasu on tasutud;
- 5) keskkonnatasu on tasunud füüsilisest isikust ettevõtja, äriühing või asutus, kes on keskkonnatasu tasumist nõudva tegevuse lõpetanud enne keskkonnatasuga seotud õiguste lõppemist, ja tegevuse lõpetamise kohta on tehtud vastavasisulised märked äriregistris või muudatused põhikirjas.

§ 45. Keskkonnatasu tagastamise taotlemine

(1) Keskkonnatasu maksnud isikul on õigus taotleda makstud keskkonnatasu tagastamist kolme aasta jooksul tasumise päevast arvates, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul.

(2) Kutselise kalapüügiõiguse ja harrastuskalapüügiõiguse tasu maksnud isikul on õigus omandatud püügivõimaluse kasutamise aasta jooksul taotleda makstud keskkonnatasu tagastamist käesoleva seaduse § 44 alusel.

(3) Keskkonnatasu tagastamise taotlemise korral esitatakse keskkonnaloa andjale kirjalik avaldus ja keskkonnatasu maksmist tõendav dokument.

(4) Keskkonnatasu maksmist tõendavat dokumenti ei pea esitama, kui keskkonnaloa andjal on võimalik kontrollida keskkonnatasu laekumist elektroonilisel teel.

§ 46. Keskkonnatasu tagastamisest keeldumine

Keskkonnatasu ei tagastata, kui:

- 1) see ei ole põhjendatud;
- 2) kontrollimisel selgub, et keskkonnatasu maksja on esitanud ebapiisavad või ebakorrektsed andmed;
- 3) käesoleva seaduse § 45 lõikes 1 või 2 nimetatud tähtaeg on möödunud.

§ 47. Keskkonnatasu tagastamine

(1) Keskkonnaloa andja teeb otsuse keskkonnatasu tagastamise avalduse kohta 20 tööpäeva jooksul avalduse saamise päevast arvates.

(2) Keskkonnaloa andja teeb avaldusega nõustumise korral avaldajale ettepaneku arvestada tagastamisele kuuluv keskkonnatasu maha tasaarvelduse korras järgnevatel perioodidel keskkonnatasudest.

(3) Kui avaldaja ei nõustu käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ettepanekuga või kui avaldajal ei ole enam keskkonnatasu maksmise kohustust, annab keskkonnaloa andja käesoleva seaduse § 56 lõikes 1 nimetatud keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist korraldavale sihtasutusele tõendi tagasimakse teostamiseks. Kui avaldaja oli esitanud keskkonnatasu tasumist tõendava dokumendi, siis see tagastatakse talle.

(4) Keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist korraldav sihtasutus tagastab avaldajale keskkonnatasu 20 tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tõendi saamise päevast arvates või kohtu poolt tehtud keskkonnatasu tagastamise otsuse jõustumisest arvates.

7. peatükk

SAASTETASU ASENDAMINE

§ 48. Saastetasu asendamine

(1) Saastetasu maksmise kohustust võib asendada keskkonnakaitsemeetmete rahastamise kohustusega, kui:
1) saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitja või jäätmete kõrvaldaja (edaspidi *saastetasu maksja*) rakendab meetmeid, mis tagavad saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitmise või jäätmete kõrvaldamise vähendamise kolme aasta jooksul meetmete rakendamise perioodile eelnenud aastaga võrreldes vähemalt 15 protsenti. Samasugune tulemus peab olema pärast saastetasu asendamise lepingu lõppemist;

2) jäätmete kõrvaldaja võtab ohtlike jäätmete töötlemisel kolme aasta jooksul kasutusele meetmed, mille tulemusena jäätmete ohtlikkus väheneb sedavõrd, et neid on võimalik kvalifitseerida tavajäätmetena, või mille tulemusena on oma omaduste tõttu prügilasse ladestamiseks mittesobivaid jäätmeid võimalik kvalifitseerida prügilakõlblike jäätmetena;

3) jäätmete kõrvaldaja rajab kolme aasta jooksul jäätmeseaduse nõuetele vastava ohtlike jäätmete prügila tema valduses olevate jäätmete jaoks, mille taaskasutamine ei ole tehniliselt võimalik või on muude jäätmekäitlusmoodustega võrreldes ülemäära kulukas.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 nimetatud saastetasu maksmise kohustus asendatakse keskkonnakaitsemeetmete rahastamise kohustusega saasteainete või jäätmeliikide puhul, mille kogust vähendatakse kavandatud keskkonnakaitsemeetmetega vähemalt 15 protsenti.

(3) Saastetasu asendamise alus on saastetasu maksja ja keskkonnaministri vahel sõlmitud saastetasu asendamise leping (edaspidi *leping*).

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud saasteainete kogused ja jäätmete ohtlikkus peavad olema vähendatud ning nõuetekohane prügila rajatud hiljemalt lepingus märgitud tähtajaks.

(5) Saastetasu asendamise ulatus ei tohi ületada saastetasu maksja omal kulul rakendatavate keskkonnakaitsemeetmete maksumust.

(6) Kui saastetasu asendamise aluseks olevate keskkonnakaitsemeetmete rakendamise tegelik maksumus ületab saastetasu maksja poolt kalendriaastal makstava saastetasu summa, vähendatakse järgmiste aastate saastetasu asendamata summa võrra, kuid saastetasu asendamise periood ei ületa kolme aastat.

(7) Lepingu alusel asendatakse saastetasu alates lepingu sõlmimise kvartali esimesest päevast. Asendatavaks investeeringuks loetakse lepingu jõustumisest alates tehtud investeeringuid.

§ 49. Saastetasu asendamise taotlus

(1) Saastetasu asendamiseks esitab saastetasu maksja keskkonnaministrile enne projekti alustamist taotluse lepingu sõlmimiseks. Taotlusele lisatakse keskkonnakaitsemeetmete rakendamise projekt ja sellest tulenev saastetasu prognoos.

(2) Taotlus peab sisaldama vähemalt:

1) taotluse esitaja nime ja tema registri- või isikukoodi;

2) saastetasu asendamise ulatust;

3) ülevaadet kavandatavate keskkonnakaitsemeetmete ja nende maksumuse kohta;

4) andmeid saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitmise või jäätmete kõrvaldamise kavandatava vähendamise kohta;

5) jäätmete ohtlikkust vähendavate või prügilakõlblikkuse saavutamiseks vajalike meetmete kirjeldust ja eeldatavat tulemust käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punkti 2 rakendamise korral;

6) prügila rajamise põhjendust käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punkti 3 rakendamise korral.

(3) Keskkonnakaitsemeetmete rakendamise projekt peab sisaldama meetmete tehnilisi ja majanduslikke näitajaid, meetmete rakendamise ajakava toimingute ja kvartalite kaupa ning nende maksumust.

(4) Saastetasu prognoos koostatakse lepingu kehtivuse ajaks, arvestades keskkonnakaitsemeetmete rakendamise eeldatavat mõju.

§ 50. Taotluse menetlemine

(1) Kui saastetasu asendamise taotlus ei ole nõuetekohane või keskkonnakaitsemeetmete rakendamise projekt ei vasta käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud tingimustele, antakse taotlejale tähtaeg taotluse puuduste kõrvaldamiseks.

(2) Taotluse menetlemisel hinnatakse:

- 1) keskkonnakaitsemeetmete rakendamise projekti eeldatavate tulemuste vastavust käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud nõuetele;
- 2) keskkonnakaitsemeetmete projekti keskkonnakaitsealast põhjendatust;
- 3) projekti teostatavust, tehnilist korrektsust ja vastavust parima võimaliku tehnika nõuetele;
- 4) projekti majanduslikku põhjendatust;
- 5) esitatud andmete õigsust;
- 6) tähtaegade reaalsust;
- 7) täiendavate probleemide ja riskide olemasolu;
- 8) projekti täitmise ajakava ja eelarve kontrollitavust ning toimingute nimekirja konkreetsust ja kontrollitavust;
- 9) saastetasu prognoosi õigsust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevuseks on keskkonnaministril õigus kaasata eksperte. Ekspertide kaasamisega seotud kulud kannab saastetasu maksja. Ekspertid valitakse lepingupoolte kokkuleppel.

(4) Saastetasu asendamisest keeldutakse, kui:

- 1) keskkonnakaitsemeetmete projekti eeldatavad tulemused ei vasta käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud nõuetele;
- 2) keskkonnakaitsemeetmete projekt ei ole keskkonnakaitse seisukohast põhjendatud;
- 3) projekt ei ole teostatav, tehniliselt korrektne või ei vasta parima võimaliku tehnika nõuetele;
- 4) projekt ei ole majanduslikult põhjendatud;
- 5) tähtajad ei ole reaalsed;
- 6) projektiga võivad kaasnedä täiendavad keskkonna- või majandusriskid, mida saastetasu maksja ei ole taotluses hinnanud või käsitletud;
- 7) projekti täitmise ajakava või eelarve ei ole kontrollitav;
- 8) projekti tulemus ei ole järjepidev.

(5) Taotluse rahuldamisest või taotluse rahuldamata jätmisest teatab haldusorgan taotluse esitajale kirjalikult 30 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud tähtaeg pikeneb eksperdihinnangute saamiseks vajaliku aja võrra.

§ 51. Saastetasu asendamise leping

Saastetasu asendamise lepinguga määratakse:

- 1) saastetasu asendamise algus;
- 2) saastetasu asendamise kestus;
- 3) keskkonnakaitsemeetmete rakendamisega saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitmise või jäätmete vähendamise kavandatav kogus;
- 4) saastetasu asendamise ulatus saasteainete, jäätmete või nende gruppide kaupa;
- 5) jäätmete ohtlikkust vähendavate või prügilakõlblikkuse saavutamiseks vajalike meetmete eeldatav tulemus käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punkti 2 rakendamise korral;
- 6) prügila rajamise nõuded käesoleva seaduse § 48 lõike 1 punkti 3 rakendamise korral;
- 7) aruannete esitamise tähtajad ja viisid;
- 8) lepingu täitmise kontrollimise korraldus;
- 9) keskkonnakaitsemeetmete rakendamise tähtajad ja rahastamise kava kvartalite kaupa.

§ 52. Saastetasu asendamise korraldus

(1) Saastetasu maksja esitab käesoleva seaduse §-s 32 sätestatud nõuete kohaselt ja §-s 33 sätestatud ajal keskkonnateenistusele saastetasu arvutuse koos keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruandega ning selleks tehtud kulutusi tõendavate dokumentidega.

(2) Pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide ja saastetasu arvutuse kontrollimist ning keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruande kinnitamist edastab keskkonnateenistus saastetasu maksjale saastetasu maksetealise asemel teatise saastetasu asendamise kohta.

(3) Keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruande kinnitamisest võib keelduda, kui:

- 1) ei ole järgitud keskkonnakaitsemeetmete rakendamise ajakava;
- 2) investeringuid ei ole tehtud keskkonnakaitsemeetmete rakendamise ajakavas ettenähtud ulatuses.

(4) Kui keskkonnateenistus ei kinnita keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruannet või ei ole talle kvartaliaruannet tähtajaks esitatud, teeb keskkonnateenistus saastetasu maksjale kirjaliku hoiatuse, milles määrab lepingu täitmises tekkinud puuduste kõrvaldamiseks tähtaja kuni kolm kuud. Kui puudusi määratud tähtajaks ei kõrvaldata, teatab keskkonnateenistus sellest 15 tööpäeva jooksul keskkonnaministrile ning teeb ettepaneku leping lõpetada.

(5) Saastetasu maksja on kohustatud võimaldama keskkonnateenistusel või Keskkonnainspektsioonil tutvuda lepinguga seotud originaaldokumentidega, tagama neile juurdepääsu keskkonnakaitsemeetmete rakendamise paika ning lubama neil teha seal lepingu täitmise kontrollimiseks vajalikke mõõtmisi ja võtta proove.

§ 53. Saastetasu asendamise lepingu täitmise lõpparuanne

(1) Lepingu täitmise lõpparuanne peab sisaldama:

- 1) keskkonnakaitsemeetmete rakendamise eesmärgi, ajakava täitmise ja saavutatud tulemuste kokkuvõtlikku ülevaadet;
- 2) keskkonnakaitsemeetmete rakendamisel tehtud tööde vastuvõtuakte;
- 3) keskkonnakaitsemeetmete rakendamiseks tehtud kulutusi tõendavaid dokumente;
- 4) saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitmise või jäätmete kõrvaldamise vähendamist või muude käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud nõuete täitmist tõendavaid dokumente.

(2) Keskkonnaministril on õigus kaasata eksperte lepingu täitmise lõpparuande ja saavutatud tulemuste hindamiseks. Ekspertide kaasamisega seotud kulud kannab saastetasu maksja. Ekspertid valitakse lepingupoolte kokkuleppel.

§ 54. Saastetasu asendamise lepingu lõpetamine

(1) Keskkonnaminister võib lepingu ühepoolset lõpetada saastetasu maksja taotluse alusel või lõpparuande kinnitamata jätmise korral. Keskkonnaminister võib lepingu ühepoolset lõpetada keskkonnateenistuse ettepanekul, kui:

- 1) saastetasu maksja ei esita keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruannet;
- 2) keskkonnateenistus jätab keskkonnakaitsemeetmete rakendamise kvartaliaruande kinnitamata ja saastetasu maksja ei kõrvalda puudusi määratud tähtjaks;
- 3) saastetasu maksja on oluliselt rikkunud lepingu tingimusi;
- 4) saastetasu maksja ei esita lepingu täitmise lõpparuannet.

(2) Lepingu ühepoolse lõpetamise korral tuleb saastetasu maksjal kogu lepinguga asendatud saastetasu maksta kolme kuu jooksul lepingu lõpetamise päevast arvates.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud juhul esitab keskkonnateenistus saastetasu maksjale tasumisele kuuluva saastetasu makseteateise 15 tööpäeva jooksul lepingu lõpetamise päevast arvates.

(4) Kui saastetasu maksja ei maksa saastetasu 15 tööpäeva jooksul, rakendatakse käesoleva seaduse § 39 lõikes 1 sätestatud menetlust.

§ 55. Saastetasu asendamise lepingu lõppemine

Leping loetakse lõppenuks, kui on täidetud kõik järgmised nõuded:

- 1) saavutatud on saasteainete või jäätmete koguste vähendamine või muude nõuete täitmine käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud ulatuses;
- 2) saastetasu maksja on esitanud keskkonnaministrile lepingu täitmise lõpparuande ning keskkonnaminister on andnud keskkonnateenistusele ja saastetasu maksjale teatise selle heakskiitmise kohta;
- 3) keskkonnateenistus on andnud saastetasu maksjale keskkonnakaitsemeetmete rakendamise tulemusena kujunenud keskkonnatingimustele vastava uue keskkonnala.

8. peatükk

KESKKONNATASUDEST LAEKUVA RAHA KASUTAMINE

§ 56. Keskkonnatasudest laekuva raha kasutamise korraldamine

(1) Keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekunud raha eraldatakse käesoleva seaduse §-s 4 sätestatud eesmärgil kasutamiseks riigi eraõiguslikes juriidilistes isikutes osalemise seaduse alusel asutatud sihtasutusele, mille asutajaõigusi teostab Rahandusministeerium (edaspidi *sihtasutus*). Sihtasutuse nõukogu liikmetest neli nimetatakse Riigikogu otsusega Riigikogu keskkonnakomisjoni ettepanekul.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud sihtasutus korraldab keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekunud raha sihtotstarbelist kasutamist vastavalt Keskkonnaministeeriumi ja sihtasutuse vahel sõlmitud halduslepingule.

(3) Järelevalvet käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt sõlmitud halduslepingu täitmise üle sihtasutuse poolt teostab Keskkonnaministeerium.

(4) Keskkonnaministeeriumi tegevuse üle toimub järelevalve seadusega sätestatud korras.

[RT I 2006, 15, 120- jõust. 14.04.2006]

§ 57. Täiendav keskkonnatasu

Täiendavalt käesoleva seaduse §-s 3 sätestatule loetakse käesoleva peatüki tähenduses keskkonnatasuks pakendiaktsiisi seaduse alusel riigieelarvesse laekuvast rahast 50 protsenti, keskkonnale tekitatud kahju hüvitis ning eripüügil uuringute ja õppepraktika läbiviimise ning veekogude ökosüsteemi parandamise eesmärgil pütitud kala müügist saadud raha. Eripüügilole tehakse vastav märke.

§ 58. Sihtotstarbeliselt rahastatavate keskkonnakaitse valdkondade nimetamine

(1) Keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuva raha sihtotstarbelist kasutamist korraldatakse projektipõhiselt keskkonnakaitse valdkondade rahastamise kaudu.

(2) Kooskõlas Eesti keskkonnastrateegia ja keskkonnategevuskavaga kinnitab sihtasutuse nõukogu keskkonnaministri ettepanekul sihtotstarbeliselt rahastatavate keskkonnakaitse valdkondade nimekirja ja keskkonnakasutusest laekuva raha jagunemise proportsioonid valdkondade vahel.

§ 59. Rahastamiseks esitatud projektitaotluste hindamine

(1) Keskkonnakaitse valdkondade rahastamiseks esitatud projektitaotluste hindamise korraldab Keskkonnaministeerium. Projektitaotluste rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb sihtasutuse nõukogu keskkonnaministri ettepanekul.

(2) Seadustest ja määrustest ning rahvusvahelistest lepingutest tulenevate kohustuste täitmisega seotud projektitaotluste rahastamise otsustab keskkonnaminister. Keskkonnaministri otsuste alusel rahastamist korraldab ja lepingute täitmist kontrollib sihtasutus.

(3) Keskkonnakaitse valdkondade rahastamiseks esitatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ja lõikega 2 seotud projektitaotlused peavad vastama järgmistele üldistele alustele:

- 1) projekti positiivse keskkonnamõju ulatuslikkus;
- 2) projekti kooskõla Eesti keskkonnastrateegia ja keskkonnategevuskavaga;
- 3) projekti kooskõla keskkonnavalaste ja keskkonnakaitsega seotud tegevus- ja arengukavadega.

(4) Valdkondade rahastamiseks esitatud projektitaotluste hindamise tingimused ja korra, taotluste hindamise kriteeriumid, otsuse tegemise korra, lepingu täitmise üle kontrolli teostamise korra ning aruandluse korra kehtestab keskkonnaminister. Taotluste hindamise kriteeriumide puhul lähtutakse käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatust, arvestades valdkonna iseärasusi.

(5) Rahastamiseks esitatud projektitaotluse rahuldamisest keeldutakse, kui taotlus ei vasta käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud alustele või lõike 4 alusel kehtestatud kriteeriumidele.

§ 60. Muud eraldised loodusvarade taastootmiseks, keskkonnaseisundi hoidmiseks ja keskkonnakahjustuste heastamiseks

Lisaks käesolevas seaduses sätestatule võib käesoleva seaduse §-s 56 nimetatud sihtasutuse kaudu korraldada keskkonnaseisundi hoidmiseks, loodusvarade taastootmiseks ja keskkonnakahjustuste heastamiseks:

- 1) riigieelarvest ja kohalikest eelarvetest tehtud muude sihtotstarbeliste eraldiste kasutamist;
- 2) vastavate riikidevaheliste ja rahvusvaheliste programmide finantseerimist;
- 3) valitsusväliste organisatsioonide ja riigi vastavate koostööprojektide realiseerimist.

9. peatükk ARUANDLUS

§ 61. Aruandlus keskkonnatasude kohta

(1) Keskkonnatasude laekumise aruande esitab keskkonnaministrile:

- 1) loodusvara kasutamise, saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitmise ja jäätmete kõrvaldamise korral keskkonnaloa andja, välja arvatud käesoleva lõike punktides 2 ja 3 sätestatud juhtudel;
- 2) riigimetsas kasvava metsa raieõiguse kasutamise korral riigimetsa majandaja;
- 3) saasteainete välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse heitmise ja jäätmete kõrvaldamise korral käesoleva seaduse §-s 38 nimetatud juhtudel Keskkonnainspeksioon.

(2) Keskkonnatasude arvestamise ja laekumise andmed pannakse avalikult kasutatavasse teabevõrku.

§ 62. Keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist korraldava sihtasutuse aruandlus

(1) Käesoleva seaduse §-s 56 nimetatud sihtasutuse aruandlust ja auditeerimist korraldab sihtasutuse nõukogu vastavalt sihtasutuste seadusele ja raamatupidamise seadusele.

(2) Keskkonnakasutusest laekunud raha kasutamise aruande esitab keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist korraldav sihtasutus keskkonnaministri ja sihtasutuse vahel sõlmitud halduslepingus sätestatud korras.

10. peatükk

VAIDLUSTE KOHTUEELNE LAHENDAMINE

§ 63. Keskkonnatasu arvutamise seotud vaidluste kohtueelne lahendamine

- (1) Keskkonnatasude arvutamise seotud vaidlused peavad läbima kohustusliku kohtueelse menetluse.
- (2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud vaidlusi lahendatakse kohtueelselt vaidmenetluse korras.
- (3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud vaidlused lahendab kohtueelselt keskkonnaminister 30 tööpäeva jooksul keskkonnatasude arvutamise seotud vaide laekumise päevast arvates.
- (4) Keskkonnaministril on õigus kaasata vaidluste lahendamisele eksperte ning nõuda kontrollproovide võtmist ja nende analüüsimist.
- (5) Ekspertide kaasamise ning kontrollproovide võtmise ja analüüsimise seotud kulud katab vaide esitaja. Kui vaie rahuldatakse, kannab kulud haldusorgan.
- (6) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud vaidluste kohtueelse lahendamise tähtaeg pikeneb eksperdihinnangute saamiseks ning kontrollproovide võtmiseks ja analüüsimiseks vajamineva aja võrra.

11. peatükk

LÕPPSÄTTED

§ 64–68. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 69. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2006. aasta 1. jaanuaril.